

НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

Вербицька В.І., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В умовах зміщення загальноосвітніх аспектів на особистісну сферу учня об'єктивно виникає питання про вдосконалення технології навчання, зокрема, використання активних форм і методів навчання, найбільш адекватних даному напрямку. Головна мета технологій підготовки економічних кадрів полягає в тому, щоб розгорнути і реалізувати інтелектуальний потенціал нації, держави, суспільства. Вища школа готує не вузьких фахівців, а скоріше стратегів, здатних на ризик, передбачення, які вміють здійснювати вибір, тих, хто готовий до особистого та соціального життя. Тільки ефективно побудована освіта дозволяє людині (студенту, викладачеві, іншим учасникам технологічного процесу підготовки економічних кадрів) розкрити свої таланти повною мірою.

Переваги інтерактивних методів навчання для професійної підготовки студентів в області бухгалтерського обліку та аудиту визначаються наступними пріоритетами:

- студенти освоюють новий матеріал не як пасивні слухачі, а в якості активних учасників процесу навчання;
- майбутні фахівці отримують навички володіння сучасними технологіями обробки інформації, що для професіоналів в області аудиту є найбільш важливим;
- виробляється вміння самостійно вивчати і аналізувати

законодавчі та нормативні документи, відслідковувати зміни, що вносяться до них;

- оперативність та актуальність отриманої інформації;
- студенти виявляються втягнутими в рішення складних практичних ситуацій, які мають місце в бухгалтерській і аудиторській діяльності;

- доступність і гнучкість. Студенти можуть підключатися до навчальних програм і ресурсів з будь-якого комп'ютера, використовувати в процесі навчання інформаційні законодавчі і нормативні бази.

Застосування таких форм контролю знань, як електронні тести (підсумкові і проміжні), а також самостійне формування студентами методик проведення аудиту з різних розділів бухгалтерського обліку, дозволяє забезпечити більш чітке адміністрування процесу навчання.

Інтерактивні методи навчання дозволяють здійснення можливості постійних, а не епізодичних (за розкладом) контактів студентів з викладачем. Вони роблять освітній процес більш професійним.

Таким чином, для підготовки фахівців в області бухгалтерського обліку та аудиту застосування інтерактивних методів навчання має знаходитись в основі освітнього процесу, який може бути розбитим на кілька етапів відповідно до державного освітнього стандарту викладання з дисциплін «Бухгалтерський облік» і «Аудит». Наприклад, з дисципліни «Аудит» можуть бути виділені наступні етапи проведення інтерактивних занять:

Підготовчий етап. Вивчення законодавчих і нормативних документів, інформаційної бази для проведення аудиторської перевірки. Процес роботи з законодавчими та нормативними документами та інформаційною базою для проведення аудиторської перевірки має проводитися з розглядом інформації, представленої на слайдах, що містить

витаги з законодавчих та нормативних документів, обговоренням спірних питань.

Етап дослідження методик перевірки, в залежності від перевіряемого розділу бухгалтерського обліку. На цьому етапі розкривається порядок проведення перевірки відповідно до схеми, представленої на слайді мультимедійної презентації. Далі, в процесі проведення заняття викладач, відповідно до представлених напрямків перевірки, розкриває особливості аудиту. На слайдах знаходять відображення документи, що перевіряються, а також вимоги Податкового і Трудового кодексів, журнали господарських операцій, картки рахунків, особові рахунки і т.д. Студенти самостійно розробляють план і програму проведення аудиту і представляють розроблені документи у вигляді презентацій.

Етап контролю отриманих знань. Проведення останніх занять є практичними, із застосуванням мультимедійної техніки. На екрані пропонуються завдання, які повинні бути вирішені в процесі обговорення всіма студентами. Завершується навчальний цикл проведенням індивідуального тестування в електронній формі.

Слід також звернути увагу на необхідність максимально підтримувати і розвивати самостійність в процесі навчання. В цьому процесі все більш активну роль відіграють нові інформаційні та комунікаційні технології.

В процесі викладання фінансових та облікових дисциплін перспективно використовувати ряд наступних сучасних методів, покликаних активізувати процес навчання. Перш за все це стосується бесід та доповідей - словесних комунікацій, основоположних елементів всіх прийомів навчання і передумов для застосування будь-якого методу. Серед них важливе місце займає проблемна лекція, яка спирається на логіку послідовно модельованих проблемних ситуацій шляхом постановки

проблемних питань. Ще одним з методів є кейс - метод, заснований на тому, що студенти стикаються з випадком з практики, обговорюють його, шукають альтернативи рішення, пропонують власний варіант, а потім порівнюють його з рішенням, яке було прийнято на практиці. Академічна теорія за допомогою кейс - методу демонструється студентам з точки зору реальних подій.

У практиці викладання фінансових і облікових дисциплін все більшого поширення знаходить і такий метод, як рольові та ділові ігри, що дають можливість оформлення навчального процесу у вигляді ігрової діяльності та імітації конфліктних ситуацій з економічної практики.

Дуже цікавим, порівняно новим методом навчання, є метод направляючого тексту, що сприяє придбанню ключових знань для майбутньої професії. Направляючий текст містить в якості важливих елементів вказівки або інструкції по роботі у вигляді спрямованих питань і пропозицій, робочих планів і планів для самоконтролю, які являють собою інструмент перевірки успішності роботи та інформують студентів про досягнутий ними на даний момент рівень знань і навичок.

І, нарешті, проектний метод. Згідно ідеї проектного методу, студенти повинні здобувати знання в специфічних умовах діяльності, це зв'язок діяльності і знань, мислення та практичних економічних проблем, пов'язаних з обліком фінансово-господарської діяльності.

Таким чином, активні методи навчання є важливим робочим інструментом викладання таких досить специфічних дисциплін та є необхідними для відповідного духу часу економічної освіти. Не можна не помітити, що в теперішній час наочно склалася потреба не тільки в теоретичних посібниках, а в вдосконалених з практичними завданнями, сучасними прикладами використання даних методів у рамках реалізації тих чи інших розділів економічних дисциплін, і, зокрема, облікових.